

Anti-pestprotocol

Doel van het anti-pestprotocol:

De Bron wil een school zijn waar alle leerlingen zich veilig voelen. Dit betekent dat de school expliciet stelling neemt tegen pestgedrag.

Het anti-pestprotocol is erop gericht om alle betrokkenen (medewerkers, ouders en leerlingen) op de hoogte te brengen van alles wat de school wil doen om een zo veilig mogelijk schoolklimaat te scheppen. Het beschrijft wat onder pesten verstaan wordt, hoe pesten voorkomen kan worden en wat de aanpak is, als er gepest wordt. Met dit protocol maken we duidelijk dat pesten niet wordt getolereerd en dat onze school er alles aan zal doen om pestgedrag aan te pakken en te voorkomen.

Pesten: definitie en voorbeelden

Plagen:

We spreken over plagen als leerlingen min of meer aan elkaar gewaagd zijn. Het gedrag bij plagen is onschuldig en het gaat meestal om een vorm van spel. Plagen wordt door de betrokkenen niet bedreigend of echt vervelend gevonden. Plagen is niet systematisch (steeds weer opnieuw) en heeft geen nadelige gevolgen voor degene die het ondergaat.

Pesten:

We spreken van pesten als dezelfde persoon regelmatig en systematisch bedreigd en geïntimideerd wordt. Pesten is een vorm van geweld en daarmee grensoverschrijdend en bedreigend. Een klimaat waarin gepest wordt, tast iedereen aan. Pestgedrag moet door iedereen serieus genomen worden.

Voorbeelden van specifiek pestgedrag:

Pesten kan allerlei vormen aannemen. Hieronder volgen vijf categorieën met voorbeelden van het bijbehorend gedrag.

Verbaal:

Schelden, dreigen, belachelijk maken, uitlachen of een bijnaam geven op basis van lichaamskenmerken, (etnische) afkomst, geloof of seksuele voorkeur of n.a.v. een verkeerd antwoord in de klas. Ongewenste app-jes sturen via mail of chat programma's (zie cyberpesten).

Fysiek:

Trekken, duwen, spugen, schoppen, slaan, laten struikelen, krabben, bijten of aan haren trekken.

Intimidatie:

Een leerling achterna blijven lopen of ergens opwachten, iemand in de val laten lopen, de doorgang versperren of klem zetten, dwingen om dingen af te geven of geld of andere zaken mee naar school te nemen of seksuele intimidatie.

Isolatie:

Uitsluiten door een klasgenoot, voortdurend duidelijk maken dat hij/zij niet gewenst is, over hem of haar roddelen of te negeren (doen alsof hij/zij er niet is).

Stelen of vernielen van bezittingen:

Afpakken, beschadigen en kapotmaken van spullen.

Cyberpesten:

Cyberpesten of digitaal pesten is ook pesten, maar dan in de online wereld. In de meeste gevallen is de dader bekend bij het gepeste kind of bestaat een sterk vermoeden wie de pester is. In dat geval wordt op dezelfde manier gehandeld als bij "gewoon" pesten. De gedragsregels in de echte wereld en in de online wereld zijn hetzelfde.

Cyberpesten uit zich op verschillende manieren: De meest voorkomende vormen van cyberpesten zijn belediging, vernederende boodschappen versturen via bijv. chat en of sociale platformen en het op internet plaatsen van filmpjes, foto's of privégegevens van de ander.

Wie zijn betrokken bij het pestprobleem?

Bij pesten zijn meerdere partijen betrokken: de gepeste leerling(en), de pester(s), de zwijgende middengroep, de medewerkers en de ouders. Om pesten aan te pakken is het nodig dat alle partijen betrokken worden bij de uitvoering van het beleid.

De gepeste leerling:

Het probleem wordt serieus genomen en er wordt uitgezocht wat er precies gebeurd is. Er wordt overlegd over mogelijke oplossingen. Er wordt de leerling hulp aangeboden door de leerkracht, zorgcoördinator of anti-pestcoördinator.

De pester en meelopers:

De leerling wordt met zijn gedrag en de gevolgen hiervan voor het slachtoffer geconfronteerd. Er wordt geprobeerd de achterliggende oorzaken voor het pestgedrag boven tafel te krijgen.

Er wordt de leerling hulp aangeboden door de leerkracht, zorgcoördinator of anti-pestcoördinator:

De zwijgende middengroep:

De leerkracht of anti-pestcoördinator bespreekt met de klas het pesten en benoemt de rol van alle leerlingen uit de groep hierin. Er wordt gesproken over mogelijke oplossingen en wat de klas kan bijdragen aan verbetering van de situatie.

De medewerkers:

De school zorgt dat alle medewerkers voldoende informatie hebben over pesten in het algemeen en het aanpakken van pesten. De school werkt aan een goed beleid rond pesten, zodat de veiligheid van leerlingen binnen de school zo optimaal mogelijk is waardoor een klimaat ontstaat waarin pesten bespreekbaar gemaakt kan worden en minder kans krijgt. Alle medewerkers van de school vervullen een voorbeeldfunctie bij het signaleren en tegengaan van pestgedrag.

De ouders:

Ouders die zich zorgen maken over pesten worden serieus genomen. De school werkt samen met ouders om het pesten aan te pakken. De school geeft adviezen aan de ouders in het omgaan met hun gepeste of pestende kind. De school verwijst de ouders zo nodig naar deskundigen.

Vijfsporenaanpak:

We gebruiken de Vijfsporenaanpak van Bob van de Meer om het pesten aan te pakken. Deze aanpak richt zich op alle bovengenoemde partijen.

De vijfsporen zijn:

1. Hulp aan het gepeste kind
2. Hulp aan de pester
3. Mobiliseren van de zwijgende middengroep
4. Professionalisering van/hulp bieden aan ouders
5. Als school de verantwoordelijkheid nemen/professionalisering leerkrachten.

Hulp aan het gepeste kind

In de vorm van steun, een luisterend oor en oplossingsgerichte maatregelen. De ouders van de gepeste leerling worden op de hoogte gebracht indien sprake is van structureel pesten van hun kind. De leerkracht blijft gedurende het gehele proces in gesprek met het gepeste kind en zijn of haar ouders en houdt hen op de hoogte van de aanpak en gemaakte afspraken. Het kind wordt gezegd dat het hulp durft te zoeken. Samen wordt gezocht naar mogelijke oplossingen (b.v. schade herstellen door zelf bedenken van een acceptabele genoegdoening, relatieherstel pester). Eventueel kan worden geadviseerd om deskundige hulp in te roepen. Bijvoorbeeld voor een training sociale vaardigheid of versterking van het zelfvertrouwen. Hiermee wordt zeker niet bedoeld dat pesten de eigen schuld is van het gepeste kind. Sommige kinderen kunnen echter wel een steuntje in de rug gebruiken. Het gepeste kind voelt zich vaak eenzaam en heeft een beperkte weerbaarheid. Angst en onzekerheid worden verder versterkt door ondervonden pestgedrag.

Hulp aan de pester

De leerkracht zal proberen te achterhalen waar het pestgedrag vandaan komt, door intensief met het betreffende kind in gesprek te gaan. Misschien is de pester vroeger zelf gepest, of is (mogelijk) sprake van een ontwikkelingsstoornis, waardoor hij/zij zich impulsief en/of agressief gedraagt. Een kind kan ook door omstandigheden of eigen onzekerheid of angst in een pester-rol gegroeid zijn. Afhankelijk van de situatie zijn verschillende oplossingsgerichte interventies mogelijk. Hulp wordt gegeven in de vorm van regels en afspraken, het stimuleren van gewenst gedrag en het bespreken en sanctioneren van ongewenst gedrag. Structuur wordt geboden en het kind leert om op een positieve manier met anderen om te gaan, met veel positieve bekrachtiging als dat lukt. Eventueel kan worden geadviseerd om deskundige hulp in te roepen. Bijv. voor persoonlijke sociale vaardigheidstrainingen maar ook voor betrokkenheid GGD, jeugdzorg of maatschappelijk werk. De pester heeft vaak verkeerde en beperkte sociale vaardigheden. Hij/zij is soms niet goed in staat langdurige sociale contacten te onderhouden op andere gronden dan die van macht en delen in die macht.

Mobiliseren van de zwijgende middengroep

In de vorm van hen zelf mobiliseren bij het vinden van oplossingen. Praten over hun rol in het pestprobleem is belangrijk. Meelopers willen er vaak graag bij horen. De grote angst van de meelopers is om zelf gepest te worden. De zwijgende middengroep heeft vaak geen weet van het pestgedrag of wil het liever niet weten. Deze kinderen kunnen een cruciale rol spelen in het signaleren en stoppen van pesterijen als zij zich bewust zijn van hun

gezamenlijke kracht. Als de groep ervoor kiest om achter het slachtoffer te gaan staan dan houdt het pesten op.

Professionalisering van/hulp bieden aan ouders

In de vorm van achtergrondinformatie en adviezen. Ouders die zich zorgen maken, worden altijd serieus genomen. Ouders worden geïnformeerd over structurele pestproblemen en betrokken bij het zoeken naar de oorzaak en het vinden van oplossingen. De school kan ouders indien gewenst ook advies geven voor de aanpak thuis.

Als school de verantwoordelijkheid nemen/professionalisering leerkrachten.

In de vorm van achtergrondinformatie over het verschijnsel, de signalen, de gevolgen en concrete aanpak mogelijkheden. De leerkrachten reageren adequaat op pestsignalen. De intern begeleider, gedragsspecialist en externe deskundigen kunnen waar nodig ondersteunen bij de aanpak van het probleem.

Deze stappen zijn ondergebracht in de kwaliteitskaart Anti-Pestprotocol.

	rol leerkracht	rol APC-er
Stap 1: Slachtoffer maakt melding van pesten bij de leerkracht.	<ul style="list-style-type: none"> - Lkr gaat gesprek aan met slachtoffer - Lkr gaat gesprek aan met pester - Lkr observeert en registreert. - Brengt ouders (evt. samen met APC-er) ouders en andere betrokken partijen (team TSO) op de hoogte. 	<ul style="list-style-type: none"> - Lkr maakt melding bij APC-er en zorgcoördinator. - registreert melding op eigen formulier in map PMM.
Stap 2: Gesprek met slachtoffer en pester samen.	<ul style="list-style-type: none"> - Lkr gaat gesprek aan met slachtoffer en pester. Formuleer het probleem helder en maak concrete afspraken. Registreren in Esis onder registratie >incident >gebruik sjabloon: incidentenregistratie - Incidentenformulier gaat mee naar huis en wordt door ouders ondertekend. Dit formulier inscannen en in Esis bijvoegen. 	<ul style="list-style-type: none"> - Dit gesprek kan klassikaal gevoerd worden, APC-er ondersteunt de leerkracht. Evaluatie met betrokken lln binnen een week. Terugkoppeling naar ouders.
Stap 3: Voortgaande stappen hebben geen verbetering van het pestprobleem	<ul style="list-style-type: none"> - Lkr stelt samen met APC een groepsplan op. Groepsplan staat in Esis onder groepsdynamiek. - Lkr gaat gesprek aan met betrokken lln en evalueert 	<ul style="list-style-type: none"> - APC-er ondersteunt de lkr bij het opstellen van het groepsplan - APC-er evalueert het groepsplan

teweeg gebracht. Evaluatie van het groepsplan binnen 6 weken.	<p>het groepsplan met APC-er</p> <ul style="list-style-type: none"> - Lkr stelt ouders op de hoogte. 	
Stap 4: Doelen groepsplan:	<p>Zijn de doelen van het groepsplan niet gehaald, dan zijn er twee mogelijkheden:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Doelen bijstellen en terug naar stap 3 2. Groot overleg met leerkracht, APC-er, zorgcoördinator en directie <ul style="list-style-type: none"> - Individueel traject opzetten voor pester en/of slachtoffer indien nodig. - Externe inschakelen <p>Terugkoppeling naar ouders Alle afspraken registreren.</p>	
Stap 5:	<p>Als het bovenstaande niet het gewenste resultaat heeft opgeleverd gaat het protocol "Schorsing verwijdering" in werking.</p>	

Sancties:

- beschrijven van situatie en eigen gedrag. Incidentenformulier mee naar huis, met handtekening retour.
- Excuses aanbieden d.m.v. een brief en / of tekening
- (tijdelijk) werken op een andere plek, buiten de groep.
- buiten in de pauze schoonmaken/vegen.
- 1 uur nablijven
- Een woensdagmiddag nablijven (van 12.45 tot 15.30)
- schorsing: indien er richting schorsing wordt gedacht dient altijd contact met directie opgenomen te worden alvorens iets te doen. Overgaan tot schorsing gebeurt door het bestuur conform protocol Schorsing-Verwijdering (zie uitgebreide versie van de schoolgids op onze website www.bsdebron.nl)

Preventieve maatregelen:

De school:

- stelt ouders/verzorger(s) bij aanmelding van hun kind op de hoogte van dit anti pestprotocol
- Elke groep besteedt aandacht aan de groepsvorming (gouden weken aan het begin van het schooljaar en na iedere vakantie)
- De leerkracht stelt in de eerste week samen met de klas positief geformuleerde groepsregels op. Deze worden door alle kinderen en leerkrachten ondertekend. De poster komt zichtbaar in de klas te hangen.
- bevordert goed pedagogisch klimaat, onder andere door expliciete lessen (KWINK)
- zorgt ervoor dat het thema pesten jaarlijks aan de orde komt (week tegen het pesten)
- verzorgt voor groep 6 een Wish-training
- nodigt HALT uit voor lessen mediatraining in groep 7 en 8.
- leidt mediators uit groep 7 en 8 op om te bemiddelen bij kleine conflicten tijdens de pauzes.

- vult twee keer per jaar de SCOL-lijst in (oktober en april) om de sociale veiligheid te monitoren.
- neemt twee keer per jaar (oktober en maart) een sociogram af per groep (<https://www.sometics.com>)
- bespreekt bij iedere groepsbespreking de ontwikkeling van de groep en leerlingen individueel op sociaal en emotioneel gebied.
- onderneemt actie indien er signalen zijn van pesten.
- heeft twee interne vertrouwenspersonen (zijn tevens anti-pestcoördinatoren). Zij maken twee keer per jaar een rondje langs de klassen (week 3 van het schooljaar en tijdens de week van de Lentekriebels).

De ouders:

- overleggen met de leerkracht als zij zich zorgen maken om het welzijn van hun of andermans kind. Uitgangspunt is om samen een oplossing wordt gezocht die goed is voor alle betrokkenen.
- onderkennen hun voorbeeldfunctie; kunnen handelen van hun kind objectief bekijken.
- conformeren zich door aanmelding op de school aan het pestprotocol van onze school.

Ondertekening voor akkoord:

Namens het team:

Naam:

Datum:

Handtekening:

Namens de medezeggenschapsraad:

Naam:

Datum:

Handtekening:

Namens de leerlingen:

Naam:

Datum:

Handtekening:

Incidentendossier Basisschool de Bron

Er is sprake van een incident wanneer een leerling de veiligheid van medeleerlingen / leerkracht in gevaar brengt door buitensporig verbaal of fysiek geweld onder de verantwoordelijkheid van de school.

Stap 1:

- Isoleer het kind zodat het kan opschrijven wat er gebeurd is.
- Bekijk of er meerdere kinderen bij het incident betrokken zijn en misschien ook moeten worden meegenomen in het incidentendossier.

Stap 2:

Stel, in overleg met een collega, vast of het storende gedrag valt in de categorie **buitensporig**, zodat er sprake is van een **incident**

Stap 3:

Bepaal de sanctie.

Stap 4:

Vul het incidentenformulier volledig in.
Maak een kopie voor in het dossier.
Deel de ouders het storende gedrag en de daarop volgende sanctie mee.
Staat er een invaller voor de groep dan neemt de eindverantwoordelijke van de school dit over.

Stap 5:

Het mededelen van de eerste gebeurtenis aan ouders:

-Je belt de ouders en deelt de boodschap mee. Na dit gesprek geef je het formulier mee naar huis. Ouders ondertekenen dit. Bij retour voeg je het formulier in Esis toe als bijlage.

Is er sprake van ernstig of herhaald ongewenst gedrag (2x of vaker per maand)

Dan:

- worden de ouders uitgenodigd voor een gesprek.
  - de directeur is bij dit gesprek aanwezig.
  - met de ouders wordt in dit gesprek gezocht naar een aanpak om herhaling van het storende gedrag te voorkomen.
  - ook worden tijdens dit gesprek de stappen besproken die gaan gelden bij herhaling van het gedrag.
- Er wordt een verslag geschreven van het gesprek wat de ouders/leerkracht / directeur als gezien moeten ondertekenen.

Formulier incidentenregistratie Basisschool De Bron

Datum:
Naam:
Adres:
Tel.:
Groep:
Beschrijving van het incident:
Consequenties voor de leerling:
Zijn de ouders (telefonisch) op de hoogte gesteld? ☐ ja ☐ nee, omdat
Welke afspraken zijn er met de leerling gemaakt?
Welke afspraken zijn er met de ouders gemaakt?
Groepsleerkracht: Ouders / verzorgers:
<i>Kunt u dit formulier per ommegaande weer op school (laten) afgeven?</i>

Sanctiebepaling:

1ste incident:

- a) het kind wordt geplaatst in de klas van een collega voor de rest van de dag.
- b) Het kind krijgt naast de basistaken van de dag, extra werk mee.
- c) Het kind meldt zich om 15.00 uur of op woensdag en vrijdag om 12.45 uur bij de eigen leerkracht en laat zien wat het gemaakt heeft van het meegekregen werk.
- d) Is het werk niet af, dan blijft het kind na tot maximaal 16.00 uur om het werk af te maken.
- e) Blijkt dat het kind die dag niet na kan blijven om eventueel werk dat niet af is af te maken, dan wordt i.o.m. de ouders een andere middag afgesproken.
- f) Is de mate van het incident zo ernstig dat het kind meer dan 1 dag wordt verwijderd, dan moet er altijd overleg plaatsvinden met een collega voordat de sanctie opgelegd wordt.
- g) Als het kind voor langer dan 2 dagen uit de groep wordt geplaatst, volgt het vanaf de derde dag wel de instructies in de eigen klas.
- h) Afhankelijk van de aard van het incident kan besloten worden het kind apart pauze te geven.

2de incident:

Na bepaling van de sanctie worden dezelfde stappen gevolgd als hierboven.

(1ste incident)

Per groep wordt een mapje met extra werk gemaakt voor het geval een kind uit de klas verwijderd moet worden.